

Dosarul nr. 2r-398/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. R. Pascari)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Cotruță, G. Dașchevici)

DECIZIE

26 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Mihail Eșanu împotriva lui Victor Țurcan cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva încheierii din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi, din motiv că a fost depusă în afară termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen

constată:

La 27 iulie 2018, CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA, reprezentată de avocatul Mihail Eșanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Țurcan cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 29 lit. d) din Legea nr. 414-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, art. 166-167 CPC, art. 1389 Cod civil, a solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Victor Țurcan în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a sumei de 62676 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare și a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu intentarea procesului dat și anume, a sumei de 6750 de lei – servicii juridice și a sumei de 1880,28 de lei – taxa de stat.

Prin hotărârea din 12 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea integral.

A fost încasată în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA de la Victor Țurcan suma de 62676 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare.

A fost admisă parțial cererea înaintată de CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA privind compensarea cheltuielilor de judecată.

A fost încasată în beneficiul CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA de la Victor Țurcan cu titlu de cheltuieli de judecată suma de 4880,28 de lei, inclusiv 1880,28 de lei pentru taxa de stat și 3000 de lei pentru servicii juridice.

La 2 aprilie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi a declarat apel împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată, precum și scutirea de achitare a taxei de stat.

Prin încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi, din motiv că a fost depusă în afară termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 23 mai 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi a declarat recurs împotriva încheierii din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, remiterea pricinii la rejudecare la etapa punerii pe rol a cererii de apel, cu repunerea în termenul de contestare, restituirea pricinii spre judecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o emisă cu încălcarea prevederilor legale.

A considerat ca pripită încheierea instanței de apel privind restituirea cererii de apel în legătură cu omiterea termenului de prescripție, deoarece o astfel de cerere de repunere în termen urma a fi depusă la prima ședință judiciară și examinată în prezența părților la proces.

Mai mult ca atât, descrierea motivului cu privire la tardivitatea cererii de apel, în mod tacit subînțelege și solicitarea de repunere în termen.

Astfel, instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel, fără a fi fixată ședința preliminară de examinare a cererii și fără a-i acorda posibilitatea de a-și apăra drepturile și a-și expune nemulțumirea față de soluția primei instanțe.

În concluzie a obiectat că încheierea contestată îi încalcă drepturile lui procesuale și îi îngrădește dreptul la examinarea cererii de apel depuse într-o instanță ierarhic superioară care să decidă asupra legalității unei hotărâri emise neîntemeiat, fiindu-i încălcat și dreptul la un proces echitabil.

Având în vedere prevederile art. 118 alin. (1) CPC, a accentuat că a fost limitat de către instanța de apel în dreptul său de a solicita în cadrul ședinței judiciare repunerea în termenul de contestare a hotărârii judecătorești.

Cu referire la art. 20 din Constituția RM, a evidențiat că argumentele instanței de apel referitor la neadmiterea cererii de apel, motivând prin faptul că dânsul nu a solicitat repunerea în termenul legal de contestare, este anticiparea exercitării unui drept recunoscut de lege și limitarea accesului la justiție.

A comunicat că atunci când a fost examinată cauza în prima instanță, dânsul a fost plecat peste hotarele țării, astfel, instanța de apel urma să se expună dacă a fost respectată procedura de citare legală și de examinare a cauzei, dar și să-i ofere posibilitate să vină cu probe.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 8 mai 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 81), însă careva date care ar confirma cu certitudine data de recepționare a acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 mai 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum denotă actele cauzei, la 2 aprilie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi a declarat apel împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată, precum și scutirea de achitare a taxei de stat (f. d. 70-71).

Tot materialele dosarului atestă că prin încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel depusă de Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi, din motiv că a fost depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen (f. d. 78-80).

La adoptarea acestei soluții instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 369 alin. (1) lit. b) CPC, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată ca justificată concluzia instanței de apel cu privire la depunerea apelului de Victor Țurcan în afara termenului legal.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs va reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, prin prisma acestor dispoziții legale, la caz se constată că dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Buiucani a fost pronunțat la 12 noiembrie 2018, prin urmare, termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 12 decembrie 2018.

Cu toate acestea apelul împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, a fost depus de către Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi la 2 aprilie 2019, respectiv, cu depășirea termenului legal (f. d. 70-71).

Instanța de recurs notează că, deși dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat în lipsa lui Victor Țurcan, faptul dat nu influențează termenul de depunere a apelului în termenul prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC.

Or, legiuitorul, prin dispozițiile art. 362 CPC, nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de data recepționării copiei dispozitivului hotărârii primei instanțe sau a hotărârii motivate, dar de data pronunțării dispozitivului hotărârii.

În acest sens, se va menționa că actele cauzei denotă indubitabil că Victor Țurcan cunoștea despre existența și examinarea cauzei în prima instanță, fiind înștiințată despre ședințele de judecată din 2 octombrie 2018 și 12 noiembrie 2018, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție a citației, anexate la materialele dosarului (f. d. 52, 60).

Mai mult că la 26 ianuarie 2019, Victor Țurcan a recepționat și copia dispozitivului hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani, fapt ce se atestă prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f. d. 66).

Ca urmare, Victor Țurcan având la cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea lui, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează atât jurisprudența națională, cât și CEDO, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin efectuarea în termen legal a tuturor acțiunilor procedurale, inclusiv și prin depunerea în termenul legal a cererii de apel.

Instanța de recurs reține ca lipsit de suport argumentul recurentului invocat în cererea de recurs cu privire la faptul că cererea de repunere în termen a apelului urma a fi depusă de el la prima ședință judiciară și examinată în prezența părților la proces.

Și asta deoarece, în interpretarea corectă a prevederilor art. 369 alin. (1)¹ CPC, instanța de apel decide asupra restituirii cererii de apel într-un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces, și numai în cazul în care apelantul solicită repunerea apelului în termen (*alin. (1) lit. b*)), *instanța de apel poate convoca participanții la proces în ședință prealabilă*.

La caz, nu se constată însă, că Victor Țurcan, odată cu depunerea apelului a solicitat și repunerea lui în termen.

Pe cale de consecință urmează a fi respins argumentul recurentului Victor Țurcan în sensul că descrierea în cererea de apel a motivului ce a dus la depunerea tardivă a cererii, tacit subînțelege și solicitarea lui de repunere a apelului în termen.

Or, din cererea de apel nemotivată depusă de către Victor Țurcan împotriva hotărârii din 12 noiembrie 2018 a Judecătorei Chișinău sediul Buiucani nu se

evidențiază o careva invocare cu privire la depunerea tardivă a cererii de apel, dimpotrivă se indică că se depune apelul nemotivat pentru a nu omite termenul de prescripție de depunere a apelului.

Drept urmare, la caz sunt aplicabile prevederile art. 116 alin. (1) și (3) CPC care direct statuează că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La *cererea de repunere în termen* se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

În speță este indubitabil că Victor Țurcan nu a solicitat repunerea în termen a apelului printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 CPC, cu indicarea motivelor și probelor, în confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

Distinct de cele menționate mai sus, se atestă netemeinicia și a altor argumente invocate în recurs, fapt ce indică la legalitatea încheierii din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi, din motiv că a fost depusă în afară termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

În această ordine de idei se constată că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată cu privire la tardivitatea apelului depus de Victor Țurcan este compatibilă și cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere că admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în prima instanță și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Or, admiterea spre examinare a unui apel tardiv, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimaților la un proces echitabil.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele invocate de către recurent sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se respinge recursul declarat de Victor Țurcan, reprezentat de avocatul Pavel Savițchi.

Se menține încheierea din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Companiei de Asigurări „Donaris Vienna Insurance Group” Societate pe Acțiuni, reprezentată de avocatul Mihail

Eșanu împotriva lui Victor Țurcan cu privire la restituirea despăgubirii de asigurare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari